

REGIONALE
FORSKNINGSFOND

TRØNDELAG

REGIONALT FORSKNINGSFOND TRØNDELAG

HANDLINGSPLAN 2022-2023

VEDTATT AV STYRET I MØTE 23.02.2022

Innhold:

1.	Overordna føringer	1
1.1	Formålet med regionale forskningsfond.....	1
1.2	Bestillingsbrevet fra fylket til RFF Trøndelag	1
1.2.1	Omstilling til bærekraft.....	1
1.2.2	Mobilisering i hele regionen	2
1.2.3	Økt internasjonal konkurransevne	2
1.2.4	Samiske interesser	2
1.3	Innretningen på utlysningene	2
1.3.1	Bioøkonomi.....	2
1.3.2	Opplevelser.....	2
1.3.3	Teknologi	3
1.3.4	Offentlig sektor	3
2.	Mobilisering til forskning.....	3
3.	Forhold til nasjonale og internasjonale program.....	4
4.	Søknadstyper.....	4
4.1	Regional kvalifiseringsstøtte	5
4.2	Regionale innovasjonsprosjekter.....	5
4.3	Regionale kompetanse- og samarbeidsprosjekt.....	5
5.4	Samarbeid med andre regioner	6
5.	Utlisningsplan 2022-23.....	6

---

1. Overordna føringer

Handlingsplanen er utarbeidet for fondsstyret for Regionalt forskningsfond Trøndelag, på bakgrunn av bestillingsbrevet fra Trøndelag fylkeskommune og forskrift for de regionale forskningsfondene fastsatt av Kunnskapsdepartementet. Planen gjelder for perioden 2022-23 og inneholder en utlysingsplan som skal oppdateres årlig.

Siden landet er inne i en ekstraordinær situasjon med koronakrisa kan det bli behov for å gjøre justeringer underveis. Disse endringene vil bli omtalt på fondets nettsider.

1.1 Formålet med regionale forskningsfond

Kunnskapsdepartementet sier i forskrift for Regionale forskningsfond at formålet er å:

- a) styrke forskning for regional innovasjon og regional utvikling gjennom å
  - i. finansiere forskningsprosjekter av god kvalitet
  - ii. medvirke til at bedrifter og offentlige virksomheter øker sin kompetanse, innovasjonsevne, verdiskaping og konkurransekraft ved å initiere forskning og ta i bruk resultater fra FoU
  - iii. stimulere til et tettere samarbeid mellom FoU-institusjoner og styrke koplingene til næringsliv og offentlig sektor
- b) øke FoU-innsatsen gjennom å
  - i. mobilisere og kvalifisere bedrifter og offentlige virksomheter til å delta i nasjonal og internasjonal forskning
  - ii. støtte FoU-prosjekter initiert av næringsliv, frivillig sektor og offentlige virksomheter inkludert universiteter, høyskoler og andre forskningsmiljøer
- c) bidra til økt forskningskvalitet og til utvikling av gode og konkurransedyktige FoU-miljøer gjennom
  - i. støtte langsiktig, grunnleggende kompetansebygging i relevante forskningsmiljøer
  - ii. knytte institusjonenes FoU-kompetanse til øvrige regionale FoU-aktiviteter og se disse i sammenheng
  - iii. stimulere til fler- og tverrfaglig samarbeid i forskningsprosjekter
- d) arbeide for tett samspill mellom aktiviteter i regionene og deres relasjoner til andre nasjonale og internasjonale forskningsprogrammer og forskningsaktiviteter

Fylkeskommunene Trøndelag, Troms og Finnmark, Nordland og Innlandet skal gjennom konsultasjon med Sametinget også ivareta samiske forskningsinteresser og -behov. I tillegg utpeker Sametinget en representant og en vararepresentant til fondsstyret.

1.2 Bestillingsbrevet fra fylket til RFF Trøndelag

Fylkesutvalget i Trøndelag vedtok 18. januar 2022 bestillingsbrevet til styret for Regionalt Forskningsfond Trøndelag. Bestillingsbrevet angir hvilke prioriterte satsinger og innretninger som skal legges til grunn for fondets utlysninger og øvrige arbeid i perioden 2022-2025. Bestillingen er rettet mot fire overordna perspektiver.

1.2.1 Omstilling til bærekraft

Forskningsbaserte innovasjoner og teknologiutvikling vil spille en nøkkelrolle for å utnytte ressursene bedre og på nye områder. Utlysningene må stille krav til at det som utvikles i prosjektene kan dokumenteres som bærekraftig eller at prosjektet i seg selv bidrar til bærekraftige løsninger.

1.2.2 Mobilisering i hele regionen

I Trøndelag er det store forskjeller i FoU-aktiviteten mellom sentrum og distrikt, både innenfor næringsliv og kommunal sektor. Et viktig mål er derfor å mobilisere distriktsbedrifter og kommuner i hele Trøndelag til økt FoU-aktivitet.

1.2.3 Økt internasjonal konkurranseevne

Trønderske aktører innen næringsliv, offentlig sektor, forskningsmiljøer og akademia har gode forutsetninger for å hevde seg i den internasjonale konkurransen. En viktig suksessfaktor er både det regionale apparatet med og EU-rådgivere, og de gode sparringspartnerne i Brussel med god kjennskap til hva som forventes. Gjennom økt deltakelse i europeiske forskningsprogrammer kan trønderske aktører få tilgang på internasjonale markeder og kompetanse.

1.2.4 Samiske interesser

Det er behov for å mobilisere samisk næringsliv til bedriftsrettet forskning, herunder også undersøke mulighetene for småskala næringer og kombinasjons- og deltidsnæringer. Det er også viktig å øke kunnskapen om samiske samfunnsforhold, språk og kultur for å kunne tilby gode offentlige tjenester til den samiske befolkningen. Erfaringene så langt viser at det er viktig og nødvendig å øremerke midler til samisk forskning.

1.3 Innretningen på utlysningene

Innretningen på utlysningene i perioden 2022 – 2023 skal bidra til å dekke behovene for kunnskapsbasert innovasjon i næringslivet og i kommunal sektor, samt bidra til å bygge opp relevant kunnskap i forskningsmiljøene. I særlig grad skal fondet rette innsatsen mot kunnskapsområder som utnytter og forsterker regionens konkurransemessige fortrinn innenfor;

- Bioøkonomi
- Opplevelser
- Teknologi
- Offentlig sektor

I alle utlysninger fra RFF Trøndelag stilles det krav om at prosjektene er brukerstyrte eller at brukerne har en reell tilknytning til prosjektene. Videre framheves det at det er viktig å stimulere til samarbeid på tvers av fagområder, næringer og bransjer, og til utvikling av nye forretningsområder eller nye næringer.

1.3.1 Bioøkonomi

Fondet skal støtte opp om prosjekter som leder til nye eller forbedrede produkter, mer effektive og miljøvennlige prosesser og optimalisering av restråstoff. Videre ønskes prosjekter som ser nærmere på gjenvinning av næringsstoffer og som bidra til at både side- og avfallsstrømmer blir utnyttet innenfor den sirkulære bioøkonomien. Prosjekter som bidrar til en helhetlig og kunnskapsbasert forvaltning av produksjonsarealene, og som utnytter koblingene mellom blå og grønn sektor er svært aktuelle.

1.3.2 Opplevelser

Aktører innenfor reiseliv, kultur og opplevelser har tradisjonelt i liten grad tatt forskning i bruk. Gjennom økt samarbeid og en mer systematisk innovasjonstenkning ønsker fondet å stimulere til

utvikling av nye, bærekraftige produkter og tjenester. Bruk av ny teknologi og utvikling av innovative formidlingsmetoder er prioritert. Likeledes er prosjekter koblet til sørsamisk kultur og næring, og til Trøndelag som matregion høyt prioritert.

1.3.3 Teknologi

Prosjektene som støttes av fondet skal være et viktig redskap til å utforske mulighetene som ligger i bruk av ny teknologi og digitale løsninger, og skal ha som formål å bidra til mer bærekraftige løsninger. I særlig grad skal utlysningene bidra til å utvikle leverandørindustrien i Trøndelag og styrke forretningsmulighetene for bedriftene. Innenfor det offentliges tjenestoområder er det spesielt aktuelt å støtte opp om prosjekter innenfor samferdsel, energiomstilling, helse og utdanning. For å lykkes med verdiskapning og bedre tjenester, er det også viktig å koble ulike miljøer sammen og fremme samarbeidet mellom spesialist- og kommunehelsetjenesten.

1.3.4 Offentlig sektor

For å videreutvikle samfunnet er det avgjørende at kommuner og fylkeskommuner tar rollen som pådriver og bestiller av forskning, og at de bruker innkjøpsmakta for å sikre grønne og innovative løsninger. Det er også viktig å se på hvordan kommunens mange ansvarsområder kan ivaretas på nye måter, og hvordan man kan best kan sørge for helhetlige og brukerrettede tjenester for innbyggerne. Typiske prosjekter som vil være aktuelle for støtte vil være prosjekter som bidrar til nye bærekraftige tjenester samt nyskapende organisasjons- og arbeidsformer. Det er også avgjørende at de nye løsningene har bred legitimitet hos befolkningen – og at hensynet til samfunnssikkerhet og beredskap ivaretas på alle nivåer av regional og kommunal planlegging.

---

2. Mobilisering til forskning

RFF Trøndelag er en del av virkemiddelapparatet for styrket forskning, utvikling, innovasjon og kompetanse i regionen. I Trøndelag har vi i flere år hatt lavterskelordninger gjennom VRI-programmet. I 2017 ble programmet avløst av Forskningsrådets FORREGION-program som i Trøndelag har fått navnet DistriktForsk. DistriktForsk skal gjennom mobiliseringsaktiviteter bidra til økt FoU-kompetanse i distriktsbedrifter og småkommuner med liten eller ingen FoU-erfaring.

Støtte fra DistriktForsk kan være et første steg i et FoU-prosjekt, mens RFF Trøndelag kan bidra til å kvalifisere søkere til videre forskning i nasjonale og internasjonale program, ordninger i Forskningsrådet og Horisont Europa samt andre internasjonale midler. Dette illustreres i «forskningstrappa», i figuren på neste side.

---

3. Forholdet til nasjonale og internasjonale program

Forskningstemaene i RFF Trøndelag er langt på vei overlappende med programmer i Forskningsrådet. Det regionale perspektivet er imidlertid forskjellig fra det nasjonale. Regionalt forskningsfond Trøndelag skal ha:

- En **forberedende** funksjon i forhold til nasjonale program (f.eks. gjennom å lyse ut midler til kvalifiseringsstøtte).
- En **kompletterende** funksjon i forhold til områder der det ikke lyses ut midler nasjonalt, men som er viktige for regionen.
- En **forsterkende** funksjon i forhold til områder som lyses ut i nasjonale program på områder som er spesielt viktige for regionen.

Fondet skal medvirke til å kvalifisere til internasjonale programmer (som Horisont Europa), og til internasjonalt samarbeid. I mange tilfeller er det behov for en miks av virkemidler for å legge til rette for nødvendig gjennomslag.

---

4. Søknadstyper

Regionale forskningsfond skal benytte Forskningsrådets søknadstyper og Forskningsrådets system for vurdering av søknader om støtte. I bestillingsbrevet fra fylkeskommunen legges det til grunn at fondet som hovedregel skal lyse ut midler til kvalifiseringsprosjekter og innovasjonsprosjekter for næringsliv og kommunal sektor. Hovedtyngden skal ligge på kvalifiseringsprosjekter. Gjennom økt vektlegging av kvalifiseringsstøtte og mobiliseringsstiltak, ønsker fondet primært å drive med kunnskapsoppbygging i bedrifter/klynger og kommuner slik at de kan komme i posisjon for nasjonale og internasjonale program (den forberedende funksjonen).

Det er et krav for alle prosjekttypene i RFF Trøndelags utlysninger at prosjektansvarlig (søker) skal være lokalisert i fondsregionen. Videre skal det i alle utlysninger stilles krav om at prosjektene er brukerstyrte.

4.1 Regional kvalifiseringsstøtte

Prosjektene som får regional kvalifiseringsstøtte skal mobilisere kommuner og bedrifter i hele regionen til FoU-innsats, og bidra til å styrke forskning for regional innovasjon og regional utvikling. Kvalifiseringsprosjektene skal ha et tydelig definert forskningsinnhold og kvalifisere til videre støtte fra relevante ordninger regionalt, nasjonalt eller internasjonalt. Kvalifiseringsstøtte skal gis til prosjekter med klare intensjoner om videreføring i hovedprosjekt. De skal adressere utfordringer som er kritiske for etablering og/eller gjennomføring av et hovedprosjekt.

Typiske kjennetegn ved Regional kvalifiseringsstøtte er:

- Støtte gis for en periode på inntil 12 måneder.
- Fondet gir inntil 500.000 kroner i støttebeløp pr. prosjekt.
- Prosjektansvarlig og samarbeidspartnere finansierer selv minst 50% av prosjektkostnadene.

4.2 Regionale innovasjonsprosjekter

Regionale offentlige prosjekt og regionale bedriftsprosjekt er hovedprosjekter som skal føre til innovasjon i kommunal sektor og/eller i privat sektor. Med innovasjon i denne sammenhengen menes verdiskapende fornyelse, som bedre produktkvalitet og/eller mer effektive tjenester. Prosjektene skal skille seg fra prosjekter som kan få støtte i Forskningsrådets programmer.

Regionale offentlige prosjekter og bedriftsprosjekter skal ta utgangspunkt i strategisk viktige problemstillinger for virksomhetene og utløse FoU-aktivitet som spesielt bidrar til forskningsdrevet innovasjon og bærekraftig verdiskaping. Målgruppene er kommuner og enkeltbedrifter eller nettverk av bedrifter, i samarbeid med FoU-institusjoner. Søkerne må ha regional forankring, men kan fritt velge de FoU-miljøer de ønsker å samarbeide med, regionalt, nasjonalt eller internasjonalt. Frivillig sektor kan inngå som samarbeidspartner der dette er relevant.

Typiske kjennetegn ved regionale offentlige prosjekter og regionale bedriftsprosjekter er:

- Støtte gis for en periode på inntil 3 år.
- Fondet gir inntil 1,5 millioner kroner i støtte.
- Prosjektansvarlig og samarbeidspartnere finansierer selv minst 50% av prosjektkostnadene.

Bestillingsbrevet til RFF Trøndelag presiserer at aktører i kommunal sektor som hovedregel skal være prosjekteier/søker av regionale offentlige prosjekt. Det pekes også på at interessentene skal delta i prosjektet for å sikre at prosjektet treffer godt på behovene. I tilfeller der næringslivet skal bidra til å løse utfordringer i kommunal sektor, kan næringslivsaktøren være prosjekteier/søker. Når det gjelder regionale bedriftsprosjekter skal en bedrift som hovedregel stå som prosjekteier/søker, alternativt at en bedrift søker på vegne av et nettverk av bedrifter.

4.3 Regionale kompetanse- og samarbeidsprosjekt

Formålet med denne søknadstypen er å utvikle ny kunnskap og bygge forskningskompetanse som samfunnet eller næringslivet trenger for å møte viktige samfunns- og kunnskapsutfordringer. Prosjektene skal gjennomføres av en eller flere forskningsorganisasjoner i faktisk samarbeid med relevante aktører i offentlig/privat virksomhet. Ved utlysning av kompetanse- og samarbeidsprosjekter skal en sørge for dialog med aktuelle aktører innen næringsliv og offentlig sektor for å identifisere behovene for ny kompetanse innenfor viktige satsingsområder for regionen. Det er ikke midler til å lyse ut regionale kompetanse- og samarbeidsprosjekt i denne planperioden.

5.4 Samarbeid med andre regioner

De regionale forskningsfondene hadde i perioden 2010-2016 en felles pott (15%-potten) som skulle sikre samarbeid på tvers av regionene. Da fellespotten ble avvirket ble disse midlene fordelt på regionene, med forventning om fortsatt godt samarbeid på tvers av regionene bl.a. gjennom felles utlysninger. For RFF Trøndelag er det viktig å bidra i utviklingsprosesser som finner sted på tvers av regionene, og søke nye partnerskap der dette kan stimulere til faglig utvikling. I perioden 2022-23 vil det likevel ikke være aktuelt å delta i fellesutlysninger med andre fond som følge av kutt i bevilgningene og at regionreformen er satt i spill.

---

5. Utlysingsplan 2022-23

Ut fra bestillingsbrevet og anbefalingene i evalueringen av RFF Midt-Norge i 2017 (Rapport 56-2017 fra Samfunnsøkonomisk analyse AS) har utlysingsplanen en oppdeling av kvalifiseringsprosjekter og hovedprosjekter. Tabell 1 viser utlysingsplanen for 2022 og 2023.

Utlysning av kvalifiseringsstøtte to ganger i året er vurdert som en god løsning som fondet vil videreføre. Det er viktig for søkerne med regelmessighet og forutsigbarhet, og fondets utlysninger bidrar til dette. Målgruppene vil være i tråd med bestillingsbrevet, dvs. kommunal sektor og næringslivet. Det er svært god erfaring med utlysningstekster som ikke er for ordrike eller detaljerte når det gjelder de tematiske beskrivelsene.

De regionale innovasjonsprosjektene som fondet lyser ut er mindre hovedprosjekter, som kan fylle mellomrommet mellom kvalifiseringsprosjektene og de større forskningsprosjektene som lyses ut av Forskningsrådet. Dette er etterspurt blant søkerne og er et naturlig steg å ta for mange virksomheter etter at de har fullført et kvalifiseringsprosjekt. Fondet kan her bruke Forskningsrådets søknadsfrister på våren og høsten, og for 2022 vil det bli lyst ut innovasjonsprosjekter for næringslivet med frist i september. Avhengig av Kunnskapsdepartementets kommende tildeling må styret ta stilling til om det skal lyses ut innovasjonsprosjekter for offentlig sektor høsten 2023.

Gjennom samarbeidet med Sametinget og Forskningsrådet, har vi sett behovet for å lyse ut midler til prosjekter som kan bidra til å mobilisere samiske aktører og miljøer til å ta FoU i bruk. I utlysingsplanen for 2022 setter RFF Trøndelag av 2 mill. kroner til samiske tema. Disse midlene lyses ut som øremerkede kvalifiseringsmidler og har som mål å bevare og utvikle samisk kultur og næringsvirksomhet, samt utvikle gode offentlige tjenester for den samiske befolkningen.

RFF Trøndelag vil fungere som et «regionalt springbrett» inn mot nasjonale og internasjonale finansieringsordninger og bidra til at virksomheter i Trøndelag kommer med i internasjonalt samarbeid. Dette gjøres gjennom kontakt både med søkere, potensielle søkere og de som allerede har prosjekter som er støttet av RFF Trøndelag. I dette arbeidet søkes et tettere samarbeid med Trøndelags Europakontor og fylkeskommunens internasjonale koordinatører.

Felles for alle fondets utlysninger er at endelige rammer og avgrensninger, krav og vurderingskriterier blir beskrevet i utlysningstekstene. Utlysningstekstene skal publiseres så tidlig som mulig, men senest 6 uker før søknadsfrist.

Gitt at Kunnskapsdepartementets tildelinger til RFF Trøndelag blir på samme nivå som i 2022 vil utlysingsplanen for 2023 bli noe redusert. I så fall vil resultatet trolig bli at fondet ikke lenger har midler nok til å lyse ut hovedprosjekter.

Tabell 1 Utlysingsplan 2022-23.

Prosjekttype	Målgrupper	Formål	2022 Søknadsfrist/ sum i kr	2023 Søknadsfrist/ sum i kr
Kvalifiseringsprosjekter for næringsliv og offentlig sektor	Små og mellomstore bedrifter, bedriftsnettverk og kommunale virksomheter i Trøndelag. Godkjente FoU-miljø lokalisert i regionen i samarbeid med SMB-bedrift og/eller kommune i Trøndelag	Prosjekter med klart definerte forskningsinnhold og klare intensjoner om videreføring i hovedprosjekt. Inntil kr 500 000 i støtte pr prosjekt.	Høst og vår Totalt 12 mill.	Høst og vår Totalt 12 mill.
Kvalifiseringsprosjekter for samiske miljø og forskningsinteresser.	Samiske næringsaktører og kommuner i samarbeid med FoU-miljø. FoU- miljø lokalisert i regionen kan søke i tett samarbeid med samiske aktører/miljøer i Trøndelag.	Prosjekter med mål om å bevare og utvikle samisk kultur og næringsvirksomhet, samt utvikle gode offentlig tjenester for den samiske befolkningen.	Løpende utlysning Totalt 2 mill.	
Regionale bedriftsprosjekt	Små og mellomstore bedrifter og bedriftsnettverk i Trøndelag i samarbeid med godkjent FoU-miljø i eller utenfor regionen.	Prosjekt skal underbygge behovene i næringslivet og kunnskapsområder som utnytter og forsterker regionens konkurransemessige fortrinn. Inntil kr 1,5 mill i støtte pr prosjekt.	Høst Totalt 6 mill.	
Regionale offentlige prosjekt	Kommuner og kommunale virksomheter lokalisert i Trøndelag i samarbeid med godkjent FoU-miljø i eller utenfor regionen.	Prosjekt skal underbygge behovene i kommunal sektor og komme sluttbrukerne til gode. Inntil kr 1,5 mill i støtte pr prosjekt.		Vurderes, men er avhengig av økte bevilgninger
Sum utlyst			20 mill.	12 mill.

www.regionaleforskningsfond.no/trondelag